

Trojkans roll och verksamhet med avseende på programländer i euroområdet

Europaparlamentets resolution av den 13 mars 2014 om undersökningen av trojkans (ECB, kommissionen och IMF) roll och verksamhet med avseende på programländerna i euroområdet (2013/2277(INI))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 7, artikel 136 i förbindelse med artikel 121, samt artikel 174,
- med beaktande av Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna,
- med beaktande av fördraget om Europeiska unionen, särskilt artikel 3,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 472/2013 av den 21 maj 2013 om förstärkning av den ekonomiska övervakningen och övervakningen av de offentliga finanserna i medlemsstater i euroområdet som har eller hotas av allvarliga problem i fråga om sin finansiella stabilitet¹,
- med beaktande av fördraget om inrättandet av den europeiska stabilitetsmekanismen (ESM),
- med beaktande av sin resolution av den 16 juni 2010 om EU 2020²,
- med beaktande av sin resolution av den 23 oktober 2013 om den europeiska planeringsterminen för samordning av den ekonomiska politiken: genomförande av prioriteringarna för 2013³,
- med beaktande av sin resolution av den 4 juli 2013 om Europaparlamentets prioriteringar för kommissionens arbetsprogram för 2014⁴,
- med beaktande av sin resolution av den 12 juni 2013 om att stärka den europeiska demokratin i framtidens EMU⁵,
- med beaktande av sin resolution av den 20 november 2012 med rekommendationer till kommissionen om rapporten från ordförandena för Europeiska rådet, Europeiska kommissionen, Europeiska centralbanken och Eurogruppen med titeln *Mot en verklig ekonomisk och monetär union*⁶,
- med beaktande av sin resolution av den 6 juli 2011 om den finansiella, ekonomiska och

¹ EUT L 140, 27.5.2013, s. 1.

² EUT C 236 E, 12.8.2011, s. 57.

³ Antagna texter, P7_TA(2013)0447.

⁴ Antagna texter, P7_TA(2013)0332.

⁵ Antagna texter, P7_TA(2013)0269.

⁶ Antagna texter, P7_TA(2012)0430.

sociala krisen: rekommendationer om åtgärder och initiativ¹,

- med beaktande av sin resolution av den 20 oktober 2010 om den finansiella, ekonomiska och sociala krisen: rekommendationer om åtgärder och initiativ (halvtidsutvärdering)²,
 - med beaktande av artikel 48 i arbetsordningen,
 - med beaktande av betänkandet från utskottet för ekonomi och valutafrågor och yttrandena från budgetkontrollutskottet och utskottet för konstitutionella frågor (A7-0149/2014), och av följande skäl:
- A. Trojkan, som består av Europeiska kommissionen, Europeiska centralbanken (ECB) och Internationella valutafonden (IMF), inrättades genom det beslut som fattades den 25 mars 2010 av euroområdet stats- och regeringschefer för att införa ett gemensamt program och bevilja villkorliga bilaterala lån till Grekland, och bygger därmed också på rekommendationerna från Ekofinrådet. Trojkan har sedan dess även varit verksam i Portugal, Irland och Cypern. Eurorådets finansministrar deltog i hög grad i besluten om detaljerna i de bilaterala lånen.
 - B. Trojkan och dess roll har fastställts i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 472/2013 av den 21 maj 2013 och nämns i ESM-fördraget.
 - C. Europeiska unionens domstol (EU-domstolen) bekräftade i sin dom i målet Pringle mot Irland (mål C-370/12) att kommissionen och ECB kan anförtros de uppgifter de tilldelas genom ESM-fördraget.
 - D. Inom trojkan har kommissionen, i egenskap av ombud för Eurogruppen, ansvaret för att förhandla om villkoren för finansiellt stöd (nedan kallat *EU-IMF-stöd*) till medlemsstater i euroområdet, i samarbete med ECB och, när så är möjligt, tillsammans med IMF, men rådet har det politiska ansvaret för att godkänna de makroekonomiska anpassningsprogrammen. Varje medlem av trojkan följde sina egna förfaranden.
 - E. Trojkan har hittills varit grundstrukturen för förhandlingarna mellan de officiella långivarna och regeringarna i mottagarländerna samt för granskningen av genomförandet av anpassningsprogrammen. På den europeiska sidan, i fråga om stöd från Europeiska finansiella stabiliseringsfaciliteten (EFSF) och Europeiska stabilitetsmekanismen (ESM), ska de slutgiltiga besluten avseende finansiellt stöd och villkor fattas av Eurogruppen, som därför har det politiska ansvaret för programmen.
 - F. Det rådde bred politisk enighet om att förhindra en oordnad betalningsinställelse i medlemsstaterna i EU, och särskilt i euroområdet, i syfte att undvika ekonomiskt och socialt kaos som skulle göra det omöjligt att betala ut pensioner och offentliganställdas löner och få ödesdigra följder för ekonomin, banksystemet och den sociala tryggheten, och innebära att staten dessutom helt skulle avskäras från kapitalmarknaderna under en längre tid.
 - G. Trojkan och de berörda medlemsstaterna har också ansvaret för utarbetandet av Eurogruppens formella beslut.

¹ EUT C 33 E, 5.2.2013, s. 140.

² EUT C 70 E, 8.3.2012, s. 19.

- H. Flera medlemsstater utanför euroområdet har redan erhållit eller erhåller nu EU-stöd i enlighet med artikel 143 EUF-fördraget i samverkan med IMF.
- I. EU och dess medlemsstater skapade flera ad hoc-mekanismer för att ge länder i euroområdet finansiellt stöd, först genom bilaterala lån, däribland från flera länder utanför euroområdet, därefter genom en tillfällig krisfond, nämligen EFSF och den europeiska finansiella stabiliseringsmekanismen (EFSM), som inrättats för EU-medlemsstater med problem, och slutligen genom ESM, som var avsedd att ersätta alla andra mekanismer.
- J. EU-domstolen bekräftade nyligen med hänvisning till artikel 13.3 i ESM-fördraget (i Pringle-målet) att kommissionen genom sin delaktighet i ESM-fördraget är skyldig att främja unionens allmänna intresse och se till att de samförståndsavtal som sluts av ESM är förenliga med unionsrätten.
- K. EU-domstolen avgjorde också i Pringle-målet att ESM är förenlig med EUF-fördraget och har öppnat dörren för en möjlig integrering av den mekanismen i EU-lagstiftningen inom fördragets nuvarande gränser.
- L. Ett samförståndsavtal är per definition en överenskommelse mellan den berörda medlemsstaten och trojkan, som uppnåtts genom förhandlingar och genom vilken en medlemsstat förbinder sig att vidta ett antal fastställda åtgärder i utbyte mot finansiellt stöd. Kommissionen undertecknar samförståndsavtalet på euroområdets finansministrars vägnar. Det är dock inte offentligt hur förhandlingarna mellan trojkan och den berörda medlemsstaten har förts i praktiken, och det är inte heller tydligt i vilken omfattning den medlemsstat som ansöker om stöd har kunnat påverka förhandlingsresultatet. I ESM-fördraget fastställs det att en medlemsstat som ansöker om stöd från ESM också förväntas skicka in en ansökan om stöd till IMF när detta är möjligt.
- M. Det totala beloppet för finansiella stödpaket i de fyra programmen, liksom programmens längd, utformning och ramar, saknar motstycke, vilket leder till en oönskad situation där stödet nästan uteslutande har ersatt den vanliga finansieringen via marknaderna. Därmed skyddas banksektorn mot förluster genom att stora delar av programlandets statsskuld överförs från den privata sektorn till den offentliga sektorn.
- N. EU-domstolen fastställde i sin dom i Pringle-målet att det förbud som uppställs i artikel 125 i EUF-fördraget säkerställer att det alltjämt är en marknadslogik som gäller när medlemsstaterna tar på sig skulder, vilket borde få dem att upprätthålla budgetdisciplin. Iakttagandet av en sådan disciplin bidrar på unionsnivå till uppnåendet av ett överordnat mål, nämligen att trygga den monetära unionens finansiella stabilitet. Domstolen betonar dock att artikel 125 i EUF-fördraget inte förbjuder att en eller flera medlemsstater beviljar finansiellt stöd till en annan medlemsstat som fortsatt är ansvarig för sina åtaganden gentemot sina långgivare och under förutsättning att de villkor som förenas med ett sådant stöd är sådana att medlemsstaten ges incitament att genomföra en sund finanspolitik.
- O. Finanskrisen har lett till en ekonomisk och social kris. Den ekonomiska situationen och den senaste utvecklingen har fått allvarliga och hittills oväntade negativa konsekvenser för sysselsättningens kvantitet och kvalitet, tillgången till krediter, inkomstnivåerna, det sociala skyddet och hälso- och säkerhetsstandarderna, vilket lett till otvetydiga ekonomiska och sociala problem. De negativa konsekvenserna kunde ha varit betydligt värre utan EU-IMF-stödet, och insatserna på EU-nivå har bidragit till att förhindra att situationen förvärras ytterligare.

- P. Enligt artikel 151 i EUF-fördraget ska åtgärder som vidtas av EU och dess medlemsstater beakta de grundläggande sociala rättigheter som fastslås i den europeiska sociala stadgan från 1961 och i 1989 års gemenskapsstadga om arbetstagares grundläggande sociala rättigheter för att förbättra bland annat den sociala dialogen.
- Q. I enlighet med artikel 152 i EUF-fördraget ska unionen ”erkänna och främja arbetsmarknadsparternas betydelse på unionsnivå och därvid ta hänsyn till skillnaderna i de nationella systemen” och ”underlätta dialogen mellan arbetsmarknadens parter med respekt för deras självständighet”.
- R. Kostnaderna för användarna för tjänster ökar i vissa medlemsstater, vilket innebär att många människor inte längre har råd att betala för de tjänster de behöver för att tillgodose sina grundläggande behov, däribland tillgång till livsviktig behandling.
- S. Insatsstyrkan för Grekland inrättades för att stärka den grekiska offentliga förvaltningens förmåga att utforma, genomföra och verkställa strukturella reformer i syfte att förbättra ekonomin, samhällets och den offentliga förvaltningens konkurrenskraft och funktionssätt och för att skapa förutsättningarna för en hållbar återhämtning och för skapande av arbetstillfällen samt för att påskynda utnyttjandet av EU:s struktur- och sammanhållningsfonder i Grekland och tillhandahålla nödvändiga resurser för att finansiera investeringar.
- T. I sin resolution av den 20 november 2012 begärde parlamentet att höga standarder för demokratisk ansvarsskyldighet på nationell nivå och på unionsnivå tillämpas på de EU-institutioner som är medlemmar av trojkan. En sådan ansvarsskyldighet är av största betydelse för stödprogrammets trovärdighet, och kräver i synnerhet ett närmare deltagande av de nationella parlamenten och att EU-medlemmarna i trojkan hörs i Europaparlamentet på grundval av ett tydligt mandat innan de påbörjar sitt arbete samt att de är skyldiga att avlägga regelbundna rapporter till Europaparlamentet och att de omfattas av Europaparlamentets demokratiska kontroll.
- U. Programmet syftade på kort sikt huvudsakligen till att undvika en oordnad betalningsinställelse och stoppa spekulativen i statspapper. Målsättningen på medellång sikt var att säkerställa att de pengar som lånades ut återbetalades för att därmed undvika en stor finansiell förlust som skulle belasta skattebetalarna i de länder som tillhandahåller stödet och garanterar medlen. Detta kräver också att programmet leder till hållbar tillväxt och en effektiv minskning av skulden på medellång och lång sikt. Programmen var inte anpassade för att på ett genomgripande sätt korrigera de makroekonomiska obalanser som i vissa fall hade ackumulerats under årtionden.

Den ekonomiska situationen i programländerna i början av krisen

1. Europaparlamentet menar att de faktorer som utlöste kriserna var olika i alla fyra medlemsstater, även om gemensamma mönster kan iakttas, till exempel en hastig ökning av kapitalinflöden och uppkomsten av makroekonomiska obalanser i hela EU åren före krisen. Parlamentet betonar att alltför stora privata och/eller offentliga skulder, som hade nått en ohållbar nivå, och överreaktionen på finansmarknaderna tillsammans med spekulation och minskad konkurrenskraft, spelade en avgörande roll och att inget av detta hade kunnat förhindras med EU:s aktuella ram för ekonomisk styrning. Parlamentet noterar vidare att statsskuldskrisen i samtliga fall varit starkt korrelerad med den globala finanskris som orsakats av släpphänt lagstiftning och en oregerlig finansbransch.
2. Europaparlamentet konstaterar att de offentliga finanserna i Europa redan före krisen var i dåligt skick och att medlemsstaternas statsskulder sedan 1970-talet har ökat successivt under de olika perioderna med svag ekonomisk utveckling i EU. Parlamentet noterar att kostnaderna för återhämtningsplanerna, de minskade skatteinkomsterna och de ökade utgifterna för social trygghet har lett till att statsskulderna förvärrats och att deras andel av BNP ökat i alla medlemsstater, även om det skett i olika utsträckning.
3. Europaparlamentet påminner om den ”onda triangeln” av svagheter, det vill säga den obalanserade finanspolitiken i några medlemsstater som har förvärrat de offentliga underskotten redan före krisen och själva finanskrisen, vilket har bidragit väsentligt till en ytterligare ökning av dessa underskott och detta har i sin tur skapat spänningar på marknaderna för statspapper i vissa medlemsstater.
4. Europaparlamentet påpekar att den senaste finansiella, ekonomiska och bankrelaterade kris är den allvarligaste sedan andra världskriget. Parlamentet inser att krisen kunde ha fått ännu allvarligare konsekvenser om inte åtgärder hade vidtagits på EU-nivå. Parlamentet påpekar i detta avseende att ECB:s före detta ordförande Jean-Claude Trichet vid en offentlig utfrågning förklarade att han fruktade att statsskuldskrisen kunde ha utlöst en lika allvarlig kris som den stora depressionen 1929 om inte snabba och kraftfulla åtgärder hade vidtagits.
5. Europaparlamentet noterar att det innan EU-IMF-stödprogrammet inleddes våren 2010 fanns en dubbel rädsla förknippad med Greklands offentliga finansers ”insolvens” och ”bristande hållbarhet”, till följd av den grekiska ekonomins konstant sjunkande konkurrenskraft och en långvarig finanspolitisk degradering på grund av låg effektiv bolagsskatteuppbörd, med ett offentligt underskott som nådde 15,7 procent av BNP 2009, en ökning från ett underskott på 6,5 procent 2007, och med en skuldkvot som fortsatt att stiga sedan 2003, då den låg på 97,4 procent, och som nådde 129,7 procent 2009 och 156,9 procent 2012. Parlamentet anser att den problematiska situationen i Grekland också berodde på statistikbedrägerier under åren innan programmet inleddes. Parlamentet välkomnar den grekiska regeringens beslutsamma åtgärder för att snabbt och effektivt ta itu med dessa problem, bland annat genom upprättandet av den oberoende grekiska statistikmyndigheten i mars 2010. Parlamentet noterar att det gradvisa avslöjandet av statistikbedrägerierna i Grekland ledde till att man måste justera multiplikatorer, prognoser och föreslagna åtgärder. Parlamentet påminner om att Eurostat (EU:s statistikkontor) tack vare Europaparlamentets påtryckningar nu har fått befogenheter och medel till att tillhandahålla en solid bas av tillförlitlig och objektiv statistik.
6. Europaparlamentet noterar att Grekland gick in i recession under det fjärde kvartalet

2008. Parlamentet noterar att landet hade sex kvartal med negativ BNP-tillväxt under de sju kvartalen innan stödprogrammet inleddes. Parlamentet noterar att det finns en nära korrelation mellan å ena sidan konsekvenserna av finanskrisen och ökningen av den offentliga skulden och å andra sidan ökningen av den offentliga skulden och den ekonomiska nedgången, med en offentlig skuld som ökade från 254,7 miljarder euro i slutet av det tredje kvartalet 2008 till 314,1 miljarder euro i slutet av det andra kvartalet 2010.

7. Europaparlamentet konstaterar att till följd av den grekiska regeringens begäran om finansiellt stöd i april 2010 började marknaderna göra nya bedömningar av ekonomiska fundamenta och solvensen i andra medlemsstater i euroområdet, vilket ledde till att trycket på den portugisiska statsskulden snabbt drev upp Portugals refinansieringskostnader till ohållbara nivåer.
8. Europaparlamentet noterar att de ekonomiska uppgifter som först användes av regeringen under förhandlingarna behövde revideras.
9. Europaparlamentet noterar att den portugisiska ekonomin när EU-IMF-stödprogrammet inleddes hade haft låg BNP- och produktionstillväxt under ett antal år samt stora kapitalinflöden, och att dessa mönster kombinerat med snabbt ökande utgifter, i synnerhet diskretionära utgifter, som legat konstant över BNP-tillväxt, liksom följderna av den globala finanskrisen, hade resulterat i ett stort budgetunderskott och höga offentliga och privat skuldnivåer tillsammans med spridningseffekterna från krisen i Grekland, vilket drev upp Portugals refinansieringskostnader på kapitalmarknaderna till ohållbara nivåer och effektivt skar av den offentliga sektorns tillgång till dessa marknader. Parlamentet betonar att 2010, innan Portugal ansökte om finansiellt stöd den 7 april 2011, hade landets tillväxt sjunkit till 1,9 procent, budgetunderskottet hade nått 9,8 procent (2010), skuldnivån låg på 94 procent (2010) och underskottet i bytesbalansen uppgick till 10,6 procent av BNP, med en arbetslöshetsnivå på 12 procent. Parlamentet noterar i detta sammanhang att övergripande makroekonomiska fundamenta mycket snabbt försämrades, från relativt bra nivåer år 2007 före krisen – då Portugals tillväxt uppgick till 2,4 procent, budgetunderskottet låg på 3,1 procent, skuldnivån på 62,7 procent och underskottet i bytesbalansen på 10,2 procent av BNP, med en arbetslöshetsnivå på 8,1 procent – till en djup recession utan tidigare motstycke.
10. Europaparlamentet konstaterar att den irländska ekonomin innan EU-IMF-stödprogrammet inleddes precis hade genomgått en bankkris och en ekonomisk kris av dimensioner utan motstycke, som till stor del berodde på den amerikanska ”subprimekrisens” inverkan på den irländska finanssektorn, irländska bankers oansvariga risktagande och det utbredda användandet av tillgångsbaserade värdepapper, vilket genom den generella garantin och den efterföljande räddningsaktionen utestängde den offentliga sektorn från kapitalmarknaderna och fick Irlands BNP att sjunka med 6,4 procent 2009 (1,1 procent 2010), från en positiv tillväxtnivå på 5 procent av BNP 2007, fick arbetslösheten att stiga från 4,7 procent 2007 till 13,9 procent 2010 och resulterade i ett offentligt underskott på 30,6 procent 2010, från ett överskott 2007 (0,2 procent) Parlamentet noterar att bankkrisen delvis berodde på olämplig reglering, mycket låga skattesatser och en alltför stor banksektor. Parlamentet konstaterar att de irländska bankernas privata förluster lades på den irländska staten för att undvika ett sammanbrott av det irländska banksystemet och också för att minimera riskerna för en spridning inom hela euroområdet, samt att Irlands regering agerade i unionens intresse när den hanterade

bankkrisen i landet. Parlamentet noterar vidare att den irländska ekonomin under årtiondet innan stödprogrammet inleddes hade en längre period med negativ realränta.

11. Europaparlamentet påpekar att det inte förekommit någon finanspolitisk obalans i Irland före krisen och att man haft en extremt låg offentlig skuld. Parlamentet betonar vidare den stora flexibiliteten på arbetsmarknaden innan krisen bröt ut. Parlamentet noterar att trojkan först krävde en minskning av lönerna. Parlamentet fäster uppmärksamheten vid en ohållbar bankmodell och ett skattesystem som i alltför hög grad var beroende av skatteintäkterna från en bostads- och tillgångsbubbla, vilket berövade staten inkomster när bubblorna sprack.
12. Europaparlamentet noterar att cirka 40 procent av Irlands BNP tillfördes banksektorn av skattebetalarna vid en tidpunkt då det inte fanns någon bail in-mekanism, eftersom det hade skapat en avsevärd debatt inom trojkan.
13. Europaparlamentet uppmanar EU:s ledare att till fullo uppfylla sitt åtagande från juni 2012 om att bryta den onda cirkeln mellan bankerna och staten och att fortsätta att granska den irländska finanssektorns situation för att påtagligt lätta Irlands tunga skuldbörda.
14. Europaparlamentet konstaterar att man, när det gäller involveringen av den privata sektorn i Grekland, inte i tillräcklig utsträckning beaktade dominoeffekterna på det cypriotiska banksystemet, som redan var nära att kollapsa på grund av en bristande bankmodell, och det antydde även att tillgångar i förbindelse med vissa större medlemsstater återigen skyddades.
15. Europaparlamentet noterar att Cypern i maj 2011 förlorade tillträdet till internationella marknader på grund av den avsevärda försämringen av de offentliga finanserna samt den grekiska ekonomins stora inverkan på den cypriotiska banksektorn och omstruktureringen av den offentliga skulden i Grekland, vilket ledde till stora förluster i Cypern. Parlamentet noterar att man under lång tid hade känt till de allvarliga problemen med systeminstabilitet i den cypriotiska ekonomin vid starten av EU-IMF-stödprogrammet 2013, bl.a. på grund av dess överbelånade och risksökande banksektor och dess exponering mot högt skuldsatta lokala fastighetsföretag, den grekiska skuldskrisen, internationella kreditvärderingsinstituts nedgradering av cypriotiska statsobligationer, oförmågan att refinansiera de offentliga utgifterna på de internationella marknaderna och de cypriotiska offentliga myndigheternas motvilja att omstrukturera den krisdrabbade finanssektorn för att i stället förlita sig på ett massivt kapitaltillskott från Ryssland. Parlamentet påminner även om att situationen har komplicerats av att man i alltför stor utsträckning förlitat sig på sparpengar från ryska medborgare och tagit lån från ryska myndigheter. Parlamentet noterar vidare att den cypriotiska offentliga skuldkvoten år 2007 uppgick till 58,8 procent och steg till 86,6 procent 2012, samtidigt som det 2007 förelåg ett allmänt offentligt överskott på 3,5 procent av BNP vilket dock 2012 hade blivit ett underskott på 6,4 procent.

EU-IMF-stödet, samförståndsavtalets innehåll och tillämpade strategier

16. Europaparlamentet konstaterar att Greklands första ansökan om finansiellt stöd lämnades in den 23 april 2010 och att avtalet mellan de grekiska myndigheterna å ena sidan och EU och IMF å andra sidan ingicks den 2 maj 2010 inom ramen för det berörda samförståndsavtalet, som innehöll villkoren för EU-IMF-stödet. Parlamentet konstaterar

vidare att man efter fem revideringar och med hänsyn till de otillräckliga resultaten med det första programmet var tvungen att anta ett andra program i mars 2012, vilket sedan dess har reviderats tre gånger. Parlamentet beklagar att IMF inte på effektivt sätt tog hänsyn till invändningarna från en tredjedel av sina styrelsemedlemmar i fråga om fördelningen av fördelar och bördor i samband med det första grekiska programmet.

17. Europaparlamentet noterar att det första avtalet från maj 2010 inte kunde omfatta bestämmelser avseende en omstrukturering av den grekiska skulden, trots att detta först föreslogs av IMF, som i linje med sin vanliga praxis skulle ha föredragit en tidig omstrukturering av skulden. Parlamentet erinrar om ECB:s ovilja att överväga någon form av omstrukturering av skulden 2010 och 2011 på grund av att detta skulle ha lett till att krisen fick spridningseffekter i andra medlemsstater, liksom dess vägran att delta i den omstrukturering som beslutades i februari 2012. Parlamentet noterar att Greklands centralbank i november 2010 bidrog till att stärka oron på marknaden genom att offentligt varna investerare för att man inte längre kunde ta likviditetsåtgärder från ECB för givet i förbindelse med Greklands statsskuld. Parlamentet noterar vidare medlemsstaternas löfte att deras banker skulle upprätthålla sin exponering mot den grekiska obligationsmarknaden, som de inte kunde leva upp till.
18. Europaparlamentet konstaterar att Portugals första ansökan om finansiellt stöd lämnades in den 7 april 2011 och att avtalet mellan de portugisiska myndigheterna å ena sidan och EU och IMF å andra sidan ingicks den 17 maj 2011 inom ramen för det berörda samförståndsavtalet, som innehöll villkoren för EU-IMF-stödet. Parlamentet konstaterar vidare att det portugisiska programmet sedan dess har reviderats regelbundet för att anpassa syftet och målen, med hänsyn till de ouppnåeliga ursprungliga målen, vilket har lett till den framgångsrika tionde revideringen av Portugals ekonomiska anpassningsprogram, med goda förutsättningar att inom kort avsluta programmet.
19. Europaparlamentet påminner om det rapporterade bilaterala tryck som ECB lade på de irländska myndigheterna innan ett första avtal mellan de irländska myndigheterna och EU och IMF ingicks den 7 december 2010 och den 16 december 2010 i de berörda samförståndsavtalen, som innehöll villkoren för EU-IMF-stödet. Parlamentet noterar att programmet till största delen byggde på den irländska regeringens egen nationella återhämtningsplan för 2011–2014, som offentliggjordes den 24 november 2010. Parlamentet noterar vidare att det irländska programmet sedan dess har reviderats regelbundet, vilket har lett till en tolfte och slutlig revidering den 9 december 2013, och att detta program avslutades den 15 december 2013.
20. Europaparlamentet noterar att Europeiska rådet den 29 juni 2012 beslutade att ge ESM en möjlighet att direkt rekapitalisera banker, med stöd av ett ordinarie beslut och förutsatt att en effektiv gemensam tillsynsmekanism inrättas. Parlamentet noterar vidare att det villkorade operativa ramverket för instrumentet för direkt rekapitalisering definierades av Eurogruppen den 20 juni 2013.
21. Europaparlamentet konstaterar att resonemanget kring nedskrivning av tillgångar (bail-in) har utvecklats med tiden. I Irland 2010 var bail-in av långvariga obligationsinnehavare inte ett alternativ för de irländska myndigheterna, medan man i Cypern 2013 föreslog bail-in av försäkrade insättare som en politisk åtgärd, vilket ökade olikheterna mellan de instrument som användes för att lindra bank- och statsskuldskrisen.
22. Europaparlamentet konstaterar att Cypern lämnade in en första ansökan om finansiellt

stöd den 25 juni 2012, men att meningsskiljaktigheter avseende villkoren samt det cypriotiska parlamentets förkastande den 19 mars 2013 av ett första förslag till program, som omfattade bail-in av försäkrade insättare, eftersom det stred mot andan i EU-lagstiftningen på grund av att det omfattade ett värderingsavdrag för mindre insättningar under 100 000 euro, fördröjde det slutgiltiga avtalet om EU-IMF-stödprogrammet till den 24 april (EU) och den 15 maj 2013 (IMF), samt att det cypriotiska representanthuset slutligen godkände avtalet den 30 april 2013. Parlamentet konstaterar vidare att det i fråga om Cypern inledningsvis fanns konkurrerande programförslag bland de olika medlemmarna i trojkan, och understryker avsaknaden av en tillräcklig förklaring till kommissionens och EU:s finansministrars godkännande av att även försäkrade insättare skulle omfattas. Parlamentet beklagar dessutom att de cypriotiska myndigheterna hänvisade till svårigheter med att övertyga trojkans företrädare om sina farhågor under förhandlingsprocessen, liksom det faktum att den cypriotiska regeringen enligt rapporterna var tvungen att acceptera bail-in-instrumentet för banksättningar med hänsyn till den exceptionellt höga privata skuldnivån i förhållande till BNP. Parlamentet påpekar att samtidigt som Cyperns centralbank och en ministerkommitté var djupt involverade i förhandlingarna om och utformningen av det finansiella stödprogrammet, och den cypriotiska centralbankschefen slutligen undertecknade samförståndsavtalet tillsammans med finansministern, måste det betonas att det fanns extremt lite tid för fortsatta detaljerade förhandlingar om aspekterna av samförståndsavtalet.

23. Europaparlamentet noterar att tillämpningen av bail-in-instrumentet, vilket inkluderar införandet av kapitalkontroll, har fått allvarliga bieffekter, och understryker att Cyperns realekonomi fortfarande står inför stora utmaningar, eftersom indragandet av krediter utarmar ekonomins produktionssektorer.
24. Europaparlamentet noterar att IMF är det globala institut som har i uppdrag att tillhandahålla stater med betalningsbalansproblem villkorligt finansiellt stöd. Parlamentet påpekar att alla medlemsstater är medlemmar i IMF och därför har rätt att begära stöd från IMF, i samarbete med EU-institutionerna, utifrån en bedömning av EU:s och den berörda medlemsstatens intressen. Parlamentet noterar att det med hänsyn till krisens omfattning inte hade varit tillräckligt att enbart förlita sig på IMF:s finansiella medel för att lösa problemen i de länder som är i behov av finansiellt stöd.
25. Europaparlamentet konstaterar att IMF tydligt har betonat riskerna i det grekiska programmet, särskilt i fråga om hållbarheten i skuldsättningen. Parlamentet påminner om att IMF, utöver att man accepterade att programmen ska utformas och förhandlas fram av trojkan, beslutade att modifiera kriteriet för hållbar skuldsättning i sin policy för exceptionell tillgång (Exceptional Access Policy, EAP) för att göra det möjligt att låna ut till Grekland, Irland och Portugal.
26. Europaparlamentet uppmärksammar de farhågor som framförts avseende ECB:s tillsyn över likviditetsstödet i krislägen. Parlamentet anser att det solvensbegrepp som ECB använde är bristfälligt när det gäller transparens och förutsebarhet.
27. Europaparlamentet konstaterar att EU och de internationella institutionerna var oförberedda på en statsskuldskris av detta stora omfång och dess skilda orsaker och konsekvenser inom euroområdet, som hade sitt ursprung i den allvarligaste finanskrisen sedan 1929 men även i andra faktorer. Parlamentet beklagar avsaknaden av en solid rättslig grund för att hantera en sådan kris. Parlamentet välkomnar de snabba och

beslutsamma åtgärder som vidtogs, men beklagar att rådet konsekvent har vägrat att utveckla en långsiktig, övergripande och systeminriktad strategi. Parlamentet beklagar att EU:s strukturfonder och annan EU-politik som syftar till långsiktig ekonomisk konvergens inom unionen inte har fungerat effektivt.

28. Europaparlamentet påpekar att medfinansieringsgraden för EU:s strukturfonder ökades upp till 95 procent för vissa av de medlemsstater som har drabbats värst av krisen och som har mottagit finansiellt stöd inom ramen för ett anpassningsprogram. Parlamentet betonar att de lokala och nationella myndigheterna måste stärkas för att kunna genomföra EU:s lagstiftning och program och därmed påskynda utnyttjandet av strukturfondsmedlen.
29. Europaparlamentet inser, trots det som sagts ovan, att den oerhörda utmaning som trojkan stod inför och som ledde till krisen var unik som en följd av, bland annat, svaga statliga finanser, behovet av strukturreformer i vissa medlemsstater, bristande reglering av finansiella tjänster på europeisk och nationell nivå och stora makroekonomiska obalanser som byggts upp under många år, samt politiska och institutionella brister och det faktum att de flesta traditionella makroekonomiska instrument, såsom finanspolitik eller extern devalvering, inte var möjliga på grund av ramarna för den monetära unionen och euroområdet ofullständiga karaktär. Parlamentet noterar dessutom den avsevärda tidspress som delvis berodde på att ansökningarna om finansiellt stöd i allmänhet gjordes vid en tidpunkt då medlemsstaterna redan var nära fallissemang och inte längre hade tillträde till marknaderna, samtidigt som juridiska hinder skulle undanröjas, rädslan för euroområdets sammanbrott var påtaglig, det fanns ett akut behov av att uppnå politiska överenskommelser och fatta beslut om reformer, världsekonomin var på kraftig nedgång och ett antal länder som skulle tillhandahålla finansiellt stöd hade sett sina egna offentliga och privata skulder öka på ett alarmerande sätt.
30. Europaparlamentet fördömer bristen på transparens i förhandlingarna om samförståndsavtalet. Parlamentet noterar behovet av att bedöma huruvida formella dokument tydligt delgavs och togs i beaktande inom utsatt tid i de nationella parlamenten och i Europaparlamentet och på lämpligt sätt diskuterades med arbetsmarknadens parter. Parlamentet noterar vidare de möjligen negativa effekterna av sådan praxis, som inbegriper sekretessprinciper avseende medborgares rättigheter, stabiliteten för den politiska situationen i berörda länder och medborgarnas förtroende för demokratin och det europeiska projektet.
31. Europaparlamentet konstaterar att de rekommendationer som ingår i samförståndsavtalet står i strid med den moderniseringspolitik som utvecklats i form av Lissabonstrategin och Europa 2020-strategin. Parlamentet beklagar också att medlemsstater med samförståndsavtal är undantagna från alla rapporteringsförfaranden inom ramen för den europeiska planeringsterminen, inklusive rapporteringen om målen om fattigdomsbekämpning och social delaktighet, och att de inte får landsspecifika rekommendationer vid sidan av genomförandet av samförståndsavtalen. Parlamentet påminner om att samförståndsavtalen måste anpassas så att de beaktar den berörda medlemsstatens praxis och system för lönebildning samt nationella reformprogram inom ramen för unionens strategi för tillväxt och sysselsättning som fastställs i förordning (EU) nr 472/2013 (artikel 7.1). Parlamentet kräver att detta görs i de fall det inte redan har gjorts. Parlamentet påpekar emellertid att detta delvis kan förklaras, även om det inte helt kan rättfärdigas, av att programmen fick tillämpas under avsevärd tidspress under besvärliga politiska, ekonomiska och finansiella omständigheter.

32. Europaparlamentet beklagar att programmen för Grekland, Irland och Portugal innehåller ett antal detaljerade föreskrifter om reformer av sjukvårdssystemen och nedskärningar av utgifterna. Parlamentet beklagar vidare att programmen inte är bundna till Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna och bestämmelserna i EU-fördragen, särskilt artikel 168.7 i EUF-fördraget.
33. Europaparlamentet påpekar att EU:s finansministrar har godkänt de makroekonomiska anpassningsprogrammen.

Den nuvarande ekonomiska och sociala situationen

34. Europaparlamentet beklagar att de åtgärder som vidtagits har på kort sikt lett till en ökning av ojämlikheten i inkomstfördelningen. Parlamentet noterar att dessa ojämlikheter har ökat över genomsnittet i de fyra länderna. Parlamentet konstaterar att nedskärningarna i sociala förmåner och tjänster samt den stigande arbetslösheten till följd av de åtgärder som ingår i programmen för att korrigera den makroekonomiska situationen, i kombination med lönesänkningar, ökar fattigdomen.
35. Europaparlamentet pekar på den oacceptabla arbetslöshetsnivån, långtidsarbetslösheten och ungdomsarbetslösheten, framför allt i de fyra medlemsstater som omfattas av stödprogram. Parlamentet betonar att den höga ungdomsarbetslösheten äventyrar möjligheterna till framtida ekonomisk utveckling, vilket visades av flödet av unga migranter från södra Europa och från Irland och som riskerar att orsaka kompetensflykt. Parlamentet påminner om att utbildning, yrkesutbildning och en stabil vetenskaplig och teknisk bakgrund konsekvent har betraktats som den avgörande faktorn för dessa ekonomiers strukturella återhämtning. Parlamentet välkomnar därför de nya initiativen på EU-nivå för utbildning och sysselsättning bland unga, som programmet Erasmus+, ungdomssysselsättningsinitiativet och de sex miljarder euro som avsätts till EU:s ungdomsgaranti, men efterlyser ännu starkare politisk och ekonomisk fokus på att lösa dessa frågor. Parlamentet betonar att befogenheterna på området för sysselsättning främst ligger hos medlemsstaterna, och uppmanar därför medlemsstaterna att ytterligare modernisera sina nationella utbildningssystem och åta sig att ta itu med ungdomsarbetslösheten.
36. Europaparlamentet välkomnar slutförandet av programmet för Irland, det vill säga att trojkans uppdrag har upphört och landet fick tillträde till obligationsmarknaderna den 7 januari 2014, liksom det väntade slutförandet av programmet för Portugal. Parlamentet uppskattar den mycket omfattande finanspolitiska anpassningen i Grekland, men beklagar dock de ojämna resultaten i Grekland trots att man vidtagit reformer utan tidigare motsvarighet. Parlamentet uppskattar de mycket krävande insatser som har efterfrågats av enskilda personer, familjer, företag och andra organisationer i det civila samhället i de länder som omfattas av anpassningsprogrammen. Parlamentet noterar de första tecknen på en del ekonomiska förbättringar i vissa programländer, men påpekar dock att de bestående höga arbetslöshetsnivåerna hämmar den ekonomiska återhämtningen och att det krävs fortsatta ambitiösa insatser både på nationell nivå och på EU-nivå.

Trojkan – den ekonomiska dimensionen – den teoretiska grunden och effekterna av besluten

37. Europaparlamentet understryker att det krävs lämpliga ekonomiska modeller landspecifikt och för hela euroområdet, som bygger på försiktiga antaganden, oberoende data, involvering av intressenter och transparens, för att utforma trovärdiga och effektiva

anpassningsprogram, och medger samtidigt att de ekonomiska prognoserna vanligtvis är förbundna med en viss osäkerhet och oförutsebarhet. Parlamentet beklagar att adekvat statistik och information inte alltid fanns att tillgå.

38. Europaparlamentet gläder sig över att man med hjälp av finansiellt stöd på kort sikt uppnådde målet att undvika en oordnad betalningsinställelse av statsskulden, vilket skulle ha fått oerhört allvarliga ekonomiska och sociala konsekvenser, förmodligen värre vad som nu är fallet, samt spridningseffekter av oanad omfattning för andra länder, och eventuellt tvingat en del länder att gå ur euroområdet. Parlamentet noterar emellertid att det inte finns några garantier för att detta kan undvikas på lång sikt. Parlamentet noterar också att det finansiella stödet och anpassningsprogrammet i Grekland inte har förhindrat en ordnad betalningsinställelse eller en spridning av krisen till andra medlemsstater, samt att förtroendet för marknaden återupprättades och att räntespreaden för statsskulden först började minska när ECB kompletterade de åtgärder som redan hade vidtagits genom programmet för direkta monetära transaktioner i augusti 2012. Parlamentet beklagar den ekonomiska och sociala nedgången, som blev tydlig när de finanspolitiska och makroekonomiska justeringarna genomfördes, och konstaterar att de ekonomiska och sociala konsekvenserna skulle ha blivit värre utan EU:s och IMF:s finansiella och tekniska stöd.
39. Europaparlamentet noterar att trojkan redan från början offentliggjorde omfattande dokument om diagnostiken, strategin för att lösa de mycket allvarliga problemen, en uppsättning politiska åtgärder som tagits fram tillsammans med den berörda nationella regeringen och ekonomiska prognoser, vilka alla uppdateras regelbundet. Parlamentet noterar vidare att dessa dokument inte gjorde det möjligt för allmänheten att skapa sig en övergripande bild av förhandlingarna och att detta därför inte är tillräckligt när det gäller ansvarsutkrävande.
40. Europaparlamentet beklagar trojkans ibland överoptimistiska antaganden, särskilt avseende tillväxt och sysselsättning, vilket främst beror på otillräckligt erkännande av gränsöverskridande spridningseffekter (vilket kommissionen bekräftade i sin rapport om finanspolitiska konsolideringar och spridningseffekter i euroområdets utkanter och kärna (Fiscal consolidations and spillovers in the Euro area periphery and core)), politiskt motstånd mot förändringar i vissa medlemsstater och de ekonomiska och sociala konsekvenserna av anpassningen. Parlamentet beklagar att detta också påverkade trojkans analys av samspelet mellan finanspolitisk konsolidering och tillväxt. Parlamentet noterar att som en följd av detta kunde finanspolitiska mål inte uppnås inom fastställd tidsfrist.
41. Europaparlamentet förstår av utfrågningarna att det finns ett direkt förhållande mellan längden på anpassningsprogrammet och den hjälp som görs tillgänglig genom de särskilda fonderna, såsom ESM, vilket betyder att en längre anpassningsperiod oundvikligen skulle ha inneburit att betydligt större belopp skulle ha gjorts tillgängliga och garanterats av de andra länderna i euroområdet och IMF, något som inte ansågs politiskt genomförbart med tanke på att de berörda beloppen redan var mycket höga. Parlamentet påpekar att anpassningsprogrammen och återbetalningsperioderna är betydligt längre än i IMF:s vanliga finansiella stödprogram.
42. Europaparlamentet välkomnar minskningen av de strukturella underskotten i alla programländer sedan starten av deras respektive stödprogram. Parlamentet beklagar att dessa ännu inte har lett till en minskning av statsskuldens andel av BNP. Parlamentet

konstaterar att den offentliga skuldkvoten i stället har ökat markant i alla programländer, på grund av att mottagande av villkorliga lån helt naturligt leder till en ökning av statsskulden och eftersom den politik som förts på kort sikt leder till ekonomisk tillbakagång. Parlamentet anser vidare att en korrekt beräkning av de finanspolitiska multiplikatorerna är av största vikt för att de finanspolitiska anpassningarna ska kunna minska statsskuldens andel av BNP. Parlamentet konstaterar att långsiktig stabilitet kräver framsteg på vägen mot mer hållbara privata skuldsättningsnivåer. Parlamentet är medvetet om att det i regel tar flera år innan strukturreformerna kan bidra väsentligt till förbättrade resultat och sysselsättning.

43. Europaparlamentet anser att finanspolitiska multiplikatorer är svåra att uppskatta med säkerhet. Parlamentet påminner i detta avseende om att IMF medgav att det hade underskattat de finanspolitiska multiplikatorerna i sina tillväxtprognoser före oktober 2012. Parlamentet konstaterar att denna tidsperiod omfattar ingåendet av alla utom ett av de ursprungliga samförståndsavtal som behandlas inom ramen för detta betänkande. Parlamentet påminner om att kommissionen i november 2012 fastställde att prognosfelen inte berodde på en underskattning av de finanspolitiska multiplikatorerna. Parlamentet påpekar emellertid att kommissionen i sitt svar på frågeformuläret medgav att finanspolitiska multiplikatorer tenderar att vara större i den nuvarande konjunkturen än under normala omständigheter. Parlamentet inser att finanspolitiska multiplikatorer delvis är endogena och utvecklas när de makroekonomiska villkoren förändras. Parlamentet påpekar att detta uttryck för offentlig oenighet mellan kommissionen och IMF om de finanspolitiska multiplikatorernas storlek inte följdes upp med en gemensam ståndpunkt från trojkan.
44. Europaparlamentet påpekar att det mål som IMF har fastställt i sin stödverksamhet inom ramen för trojkan visserligen är intern devalvering genom lönesänkningar och pensionsnedskärningar, men att kommissionen aldrig klart och tydligt har godkänt detta mål. Parlamentet noterar att det mål som kommissionen betonat i alla de fyra programländer som behandlas snarare har varit finanspolitisk konsolidering. Parlamentet är medvetet om att IMF och kommissionen har olika prioriteringar, och noterar denna inledande brist på samstämmighet när det gäller målen mellan de två institutionerna. Parlamentet noterar att man gemensamt beslutade att förlita sig på en mix av de båda instrumenten och på strukturreformer, samt andra åtgärder som kompletterar denna strategi. Parlamentet konstaterar att kombinationen av finanspolitisk konsolidering och en restriktiv lönepolitik har hämmat både den offentliga och den privata efterfrågan. Parlamentet noterar att målet med reformen av både den industriella basen och de institutionella strukturerna i programländerna, i syfte att göra dem mer hållbara och effektiva, har ägnats mindre uppmärksamhet än de ovannämnda målen.
45. Europaparlamentet anser att alltför lite uppmärksamhet har riktats på att lindra de negativa ekonomiska och sociala konsekvenserna av anpassningsstrategierna i programländerna. Parlamentet påminner om orsakerna till kriserna och beklagar att den universallösning som tillämpas för att hantera krisen alltför ofta inte tog full hänsyn till balansen när det gäller de ekonomiska och sociala konsekvenserna av de föreskrivna politiska åtgärderna.
46. Europaparlamentet betonar att egenansvar på nationell nivå är av största vikt och att underlåtelse att genomföra överenskomna åtgärder får konsekvenser med avseende på förväntade resultat och försvårar ytterligare situationen under en ännu längre period för

det berörda landet. Parlamentet noterar IMF:s erfarenheter av att egenansvar på nationell nivå kan betraktas som den enskilt viktigaste faktorn för att ett program för finansiellt stöd ska bli en framgångsrikt. Parlamentet betonar emellertid att egenansvar på nationell nivå inte kan uppnås utan verklig demokratisk legitimitet och ansvarsskyldighet på både nationell nivå och EU-nivå. Parlamentet framhåller i detta sammanhang att överläggningarna i de nationella parlamenten om de budgetar och lagar som krävs för att genomföra de ekonomiska anpassningsprogrammen är av största betydelse för att garantera ansvarsskyldighet och transparens på nationell nivå.

47. Europaparlamentet betonar att ökad jämställdhet är en viktig faktor för att stärka ekonomierna och att denna faktor aldrig får förbises i ekonomiska analyser eller rekommendationer.

Trojkan – den institutionella dimensionen och demokratisk legitimitet

48. Europaparlamentet noterar att trojkans mandat, på grund av utvecklingen i EU:s åtgärder för att hantera krisen, ECB:s otydliga roll inom trojkan och trojkans beslutsprocess, har uppfattats som otydligt och bristfälligt i fråga om transparens och demokratisk kontroll.
49. Europaparlamentet påpekar dock att antagandet den 21 maj 2013 av förordning (EU) nr 472/2013 utgör ett första – om än otillräckligt – steg mot en kodifiering av de övervakningsförfaranden som ska tillämpas i euroområdet för länder som drabbas av finansiella svårigheter, och att det ger trojkan ett mandat. Parlamentet välkomnar bland annat bestämmelserna om utvärderingen av statskuldens hållbarhet, om mer transparenta förfaranden för antagandet av makroekonomiska stödprogram, däribland behovet av att integrera negativa spridningseffekter såväl som makroekonomiska och finansiella chocker och granskningsrätten som tillfaller Europaparlamentet, om involvering av arbetsmarknadens parter, om kraven på att uttryckligen beakta nationell praxis och de nationella systemen för lönebildning, om behovet av att säkerställa tillräckliga medel för grundläggande funktioner såsom utbildning och sjukvård, samt om de undantag från de relevanta kraven i stabilitets- och tillväxtpakten som beviljas de medlemsstaterna som mottar stöd.
50. Europaparlamentet tar del av uttalandet från Eurogruppens ordförande om att Eurogruppen ger kommissionen mandat att för gruppens räkning förhandla om de detaljerade stödvillkoren, varvid hänsyn ska tas till medlemsstaternas synpunkter på centrala delar i villkoren och, mot bakgrund av staternas egna finansiella svårigheter, till storleken på det finansiella stödet. Parlamentet noterar att det ovannämnda förfarandet varigenom Eurogruppen ger ett mandat till kommissionen inte är specificerat i EU-lagstiftningen, eftersom Eurogruppen inte är en officiell institution i Europeiska unionen. Parlamentet betonar att även om kommissionen handlar på medlemsstaternas vägnar vilar det slutliga politiska ansvaret för utformningen och godkännandet av de makroekonomiska anpassningsprogrammen på EU:s finansministrar och deras regeringar. Parlamentet beklagar att Eurogruppen saknar demokratisk legitimitet och ansvarsskyldighet på EU-nivå när den utför verkställande befogenheter på EU-nivå.
51. Europaparlamentet påpekar att räddningsmekanismerna och trojkan var ad hoc-åtgärder, och beklagar att det inte fanns någon lämplig rättslig grund tillgänglig för inrättandet av trojkan grundad på unionens primärrätt, vilket ledde till inrättandet av mellanstatliga mekanismer i form av EFSF och slutligen ESM. Parlamentet kräver att alla framtida lösningar ska baseras på unionens primärrätt, och inser att detta kan leda till

fördragsändringar.

52. Europaparlamentet är chockerat över Eurogruppens ordförandes erkännande inför Europaparlamentet att Eurogruppen godkände trojkans rekommendationer utan att ingående överväga deras specifika konsekvenser. Parlamentet betonar att detta, om det stämmer, inte fritar euroområdet finansministrar från deras politiska ansvar för de makroekonomiska anpassningsprogrammen och samförståndsavtalen. Parlamentet betonar att detta erkännande kastar ett oroande ljus på den oklara omfattningen av rollerna som ”teknisk rådgivare” och ”Eurogrupp-organ”, som delegeras både till kommissionen och till ECB i förbindelse med utformningen, genomförandet och utvärderingen av stödprogrammen. Parlamentet beklagar i detta avseende avsaknaden av ett klart och ansvarsfullt mandat från fall till fall som ges av rådet och Eurogruppen till kommissionen.
53. Europaparlamentet ifrågasätter den dubbla roll som kommissionen har inom trojkan som företrädare för medlemsstaterna och som EU-institution. Parlamentet anser att det finns en potentiell intressekonflikt inom kommissionen mellan dess roll i trojkan och dess ansvar som fördragets och det gemensamma regelverkets väktare, särskilt inom politikområden såsom konkurrenspolitiken, statsstöd och social sammanhållning, och med avseende på medlemsstaternas löne- och socialpolitik, ett område där kommissionen inte har några befogenheter, samt när det gäller respekten för Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna. Parlamentet framhäver att denna situation står i kontrast med kommissionens normala funktion, det vill säga att fungera som självständig huvudman som skyddar EU:s intressen och genomför EU:s bestämmelser inom fördragets gränser.
54. Europaparlamentet fäster även uppmärksamheten på den potentiella intressekonflikten mellan ECB:s nuvarande roll inom trojkan som ”teknisk rådgivare” och dess ställning som kreditgivare till de fyra medlemsstaterna, samt dess mandat enligt EU-fördraget, eftersom banken underställt sina egna åtgärder beslut som den själv är part i. Parlamentet välkomnar emellertid dess bidrag till krishanteringen, men kräver att potentiella intressekonflikter för ECB, särskilt när det gäller viktiga likviditetsregler, noggrant granskas. Parlamentet noterar att ECB genom hela krisen hade tillgång till viktig information om banksektorns hälsa och den finansiella stabiliteten i allmänhet, och att banken därefter utövat politiska påtryckningar på beslutsfattarna, åtminstone i samband med omstruktureringen av den grekiska skulden, där ECB insisterade på att klausulerna om kollektivt agerande (CAC) skulle avlägsnas från de statsobligationer den innehade, likviditetsstödet i krislägen till Cypern och det faktum att innehavare av prioriterade obligationer inte skulle omfattas av bail in-lösningen i Irland. Parlamentet uppmanar ECB att offentliggöra skrivelsen av den 19 november 2010 från Jean-Claude Trichet till den dåvarande irländska finansministern, vilket begärts av ombudsmannen.
55. Europaparlamentet noterar att ECB:s roll inte är tillräckligt definierad, eftersom det fastställts i ESM-fördraget och förordning (EU) nr 472/2013 att kommissionen bör arbeta tillsammans med ECB, vilket innebär att ECB begränsas till en rådgivande roll. Parlamentet noterar att Eurogruppen begärde att ECB skulle involveras för att utarbeta expertutlåtanden som ett komplement till övriga trojkapartners synpunkter, och att EU-domstolen i Pringle-målet beslutade att de uppgifter som tilldelas ECB i ESM-fördraget är i linje med de olika uppgifter som EUF-fördraget och ESCB-stadgan [och ECB-stadgan] tilldelar ECB, förutsatt att ett visst antal villkor permanent har uppfyllts. Parlamentet betonar Eurogruppens ansvar när det gäller ECB:s agerande inom ramen för

trojkan, men påminner om att ECB:s mandat begränsas av EUF-fördraget till de områden som rör den monetära politiken och den finansiella stabiliteten samt att ECB:s involvering i beslutsfattandet avseende budget-, finans- och strukturpolitiken inte föreskrivs i fördraget. Parlamentet påminner om att det i artikel 127 i EUF-fördraget föreskrivs att ECBS, utan att åsidosätta målet att uppnå prisstabilitet, ska stödja den allmänna ekonomiska politiken i unionen i syfte att bidra till att förverkliga unionens mål i enlighet med artikel 3 i EU-fördraget.

56. Europaparlamentet framhäver den generellt svaga demokratiska ansvarsskyldigheten för trojkan i programländer på nationell nivå. Parlamentet noterar emellertid att den demokratiska ansvarsskyldigheten varierar från land till land beroende på de nationella myndigheterna och de nationella parlamentens faktiska granskningskapacitet, vilket framkom när Cyperns parlament motsatte sig det ursprungliga samförståndsavtalet. Parlamentet noterar dock att de nationella parlamenten när de konsulterades stod inför valet att ställa in betalningarna eller acceptera det samförståndsavtal som förhandlats fram mellan trojkan och de nationella myndigheterna. Parlamentet betonar att samförståndsavtalet inte ratificerades av det nationella parlamentet i Portugal. Parlamentet noterar med oro att trojkan består av tre oberoende institutioner med ojämn ansvarsfördelning, i kombination med olika mandat, samt förhandlings- och beslutsstrukturer med varierande grad av ansvarsskyldighet, vilket har resulterat i en brist på lämplig granskning och demokratisk ansvarsskyldighet för trojkan som helhet.
57. Europaparlamentet beklagar att IMF på grund av sin stadga inte formellt kan höras av eller skriftligen rapportera till de nationella parlamenten eller Europaparlamentet. Parlamentet noterar att IMF:s styrstrukturer föreskriver att IMF är ansvarsskyldig gentemot de 188 medlemsstaterna via IMF:s styrelse. Parlamentet betonar att IMF:s involvering som långgivare i sista hand som tillhandahåller upp till en tredjedel av finansieringen placerar institutionen i en minoritetsroll.
58. Europaparlamentet noterar att, efter trojkans förberedande arbete, fattas formella beslut av Eurogruppen och IMF, separat och utifrån deras respektive rättsliga status och roller, och därmed får Eurogruppen och IMF politiskt ansvar för trojkans arbete. Parlamentet noterar vidare att ESM nu beviljats en mycket viktig roll som den organisation som har ansvaret för de beslut om finansiellt stöd som beviljas av medlemsstaterna i euroområdet, vilket ställer de nationella myndigheterna i euroområdets medlemsstater, däribland regeringarna i de medlemsstater som är direkt berörda, i centrum för alla beslut som fattas.
59. Europaparlamentet noterar att trojkans demokratiska legitimitet på nationell nivå härrör från Eurogruppens och Ekofins medlemmars politiska ansvar inför sina respektive nationella parlament. Parlamentet beklagar att trojkan på grund av sin struktur saknar demokratisk legitimitet på EU-nivå.
60. Europaparlamentet beklagar att EU:s institutioner utmålas som syndabock för de negativa konsekvenserna av medlemsstaters makroekonomiska anpassning, när det är medlemsstaternas finansministrar som bär det politiska ansvaret för trojkan och dess agerande. Parlamentet betonar att detta kan leda till ökad EU-skepticism trots att ansvaret ligger på nationell nivå, och inte på EU-nivå.
61. Europaparlamentet uppmanar Eurogruppen, rådet och Europeiska rådet att ta fullt ansvar för trojkans agerande.

62. Europaparlamentet betonar att ESM är ett mellanstatligt organ som inte ingår i Europeiska unionens rättsliga struktur och som omfattas av enhällighet inom det ordinarie förfarandet. Parlamentet anser att det av detta skäl krävs det en anda av ömsesidigt åtagande och solidaritet. Parlamentet noterar att ESM-fördraget har infört principen om villkor för lån i form av ett makroekonomiskt anpassningsprogram. Parlamentet påpekar att ESM-fördraget inte innehåller någon närmare definition av innehållet i villkoren eller anpassningsprogrammen, och därmed möjliggör stort utrymme att rekommendera sådana villkor.
63. Europaparlamentet förväntar sig att nationella revisionsorgan till fullo tar sitt rättsliga ansvar för att intyga de ekonomiska transaktionernas laglighet och korrekthet och för att säkra effektiva tillsyns- och kontrollsystem. Parlamentet uppmanar i detta sammanhang de högsta revisionsorganen att förbättra sitt samarbete, särskilt genom utbyte av bästa praxis.

Förslag och rekommendationer

64. Europaparlamentet välkomnar den beredvillighet att samarbeta och delta i parlamentets utvärdering av trojkans roll och verksamhet, däribland genom att besvara detaljerade frågeformulär och/eller delta i formella och informella utfrågningar, som kommissionen, ECB, Eurogruppens ordförande, IMF och de nationella regeringarna och centralbankerna i Cypern, Irland, Grekland och Portugal har visat.
65. Europaparlamentet beklagar att Europeiska rådet inte i tillräcklig grad beaktade förslagen i parlamentets resolution av den 6 juli 2011 om den finansiella, ekonomiska och sociala krisen. Parlamentet betonar att genomförandet av dessa förslag skulle ha främjat ekonomisk och social konvergens inom Ekonomiska och monetära unionen och gett åtgärderna för samordning av den ekonomiska politiken och budgetpolitiken fullständig demokratisk legitimitet.

Kort till medellång sikt

66. Europaparlamentet kräver som ett första steg inrättandet av en tydlig, transparent och bindande arbetsordning för samspelet mellan institutionerna i trojkan och fördelningen av arbetsuppgifter inom denna. Parlamentet är helt övertygat om att en tydlig definition och fördelning av arbetsuppgifterna behövs för att stärka transparensen och möjliggöra större demokratisk kontroll av trojkan och öka trovärdigheten när det gäller dess arbete.
67. Europaparlamentet efterlyser utarbetandet av en förbättrad kommunikationsstrategi för pågående och framtida finansiella stödprogram. Parlamentet rekommenderar att denna fråga ges högsta prioritet, eftersom passivitet på detta område i slutändan kommer att skada bilden av unionen.
68. Europaparlamentet efterlyser en oberoende utvärdering av tilldelningen av kontrakt till externa konsulter, avsaknaden av offentliga upphandlingar, de mycket höga arvoden som betalas samt potentiella intressekonflikter.

Ekonomiska och sociala konsekvenser

69. Europaparlamentet påminner om att parlamentets ståndpunkt till förordning (EU) nr 472/2013 omfattade införandet av bestämmelser om att de makroekonomiska

anpassningsprogrammen skulle inbegripa beredskapsplaner för den händelse att prognosscenarierna inte skulle uppfyllas och om det bristande uppfyllandet orsakats av omständigheter utanför medlemsstatens kontroll, såsom oväntade internationella ekonomiska chocker. Parlamentet understryker att sådana planer är en förutsättning för ett försiktigt beslutsfattande, med tanke på de bräckliga och föga tillförlitliga ekonomiska modeller som ligger till grund för programprognoserna, vilket visats i alla medlemsstater som omfattas av stödprogram.

70. Europaparlamentet uppmanar bestämt EU att nära övervaka utvecklingen på det finansiella, finanspolitiska och ekonomiska området i medlemsstaterna och att skapa ett institutionaliserat system med positiva incitament för att vederbörligen belöna dem som genomför bästa praxis i detta avseende och dem som till fullo genomför sina anpassningsprogram.
71. Europaparlamentet kräver att trojkan sätter sig in i den pågående debatten om finanspolitiska multiplikatorer och överväger en översyn av samförståndsavtalen på grundval av de senaste empiriska resultaten.
72. Europaparlamentet uppmanar trojkan att gå vidare med nya bedömningar av en hållbar skuldsättning och att skyndsamt ta ställning till behovet av att minska Greklands statsskuld och det allvarliga kapitalutflödet från Grekland, som på ett betydande sätt bidrar till den onda cirkel som kännetecknar den nuvarande ekonomiska depressionen i landet. Parlamentet påminner om att det finns flera möjligheter för en sådan omstrukturering vid sidan av värdeavdrag på obligationsbelopp, såsom obligationsbyten, förlängning av obligationernas löptid eller reduktion av obligationskupongerna. Parlamentet anser att de olika möjligheterna för omstrukturering av skulden nogga bör övervägas.
73. Europaparlamentet insisterar på att samförståndsavtalen måste ändras så att de respekterar, om detta inte redan är fallet, Europeiska unionens mål, dvs. att främja sysselsättningen, förbättra levnads- och arbetsvillkoren och därigenom möjliggöra en samordning samtidigt som förbättringarna bibehålls, att åstadkomma ett fullgott socialt skydd, en dialog mellan arbetsmarknadens parter och en utveckling av de mänskliga resurserna för att möjliggöra en varaktigt hög sysselsättning samt att bekämpa social utslagning, i enlighet med artikel 151 i EUF-fördraget. Parlamentet stöder den försiktiga förlängningen av de tidsramar för den finanspolitiska anpassningen som redan fastställts i samförståndsavtalen då riskerna för en allmän kollaps minskade. Parlamentet anser att nya anpassningar bör övervägas i ljuset av den vidare makroekonomiska utvecklingen.
74. Europaparlamentet beklagar att denna börda inte fördelades på alla dem som agerade på ett oansvarigt sätt, och att skyddet av obligationsinnehavare ansågs vara nödvändigt för EU med hänsyn till den finansiella stabiliteten. Parlamentet uppmanar rådet att aktivera den ram som det fastställde för behandlingen av tidigare problemtillgångar för att bryta den onda cirkeln mellan staterna och bankerna och mildra den offentliga skuldsättningen i Irland, Grekland, Portugal och Cypern. Parlamentet uppmanar bestämt Eurogruppen att infria sitt löfte om att undersöka situationen för den irländska finanssektorn i syfte att ytterligare förbättra hållbarheten när det gäller anpassningen i Irland, och uppmanar med hänsyn till ovanstående Eurogruppen att uppfylla sitt löfte till Irland om att finna en lösning på bankernas skuldbörda. Parlamentet anser att särskild uppmärksamhet bör fästas vid tillämpningen av stabilitets- och tillväxtpakten för relevanta problemskulder sedan

tidigare, som upplevs som orättvisa i Irland och som en börda för landet genom flexibilitetsbestämmelserna i den reformerade pakten. Parlamentet anser vidare att fördelningen av kostnaderna på längre sikt bör återspegla fördelningen av innehavare av skyddade obligationer. Parlamentet noterar de irländska myndigheternas krav på att den andel av den offentliga skulden som motsvarar kostnaden för räddningspaketet av finanssektorn ska överföras till ESM.

75. Europaparlamentet rekommenderar kommissionen, Eurogruppen och IMF att ytterligare utforska begreppet ”villkorligt konvertibla obligationer” där avkastningen på nyemitterade statsobligationer i medlemsstater som får stöd är kopplad till ekonomisk tillväxt.
76. Europaparlamentet påminner om behovet av åtgärder för att garantera skatteintäkterna, särskilt i programländerna, vilket fastställs i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 472/2013 av den 21 maj 2013 om förstärkning av den ekonomiska övervakningen och övervakningen av de offentliga finanserna i medlemsstater i euroområdet som har eller hotas av allvarliga problem i fråga om sin finansiella stabilitet (Gauzès betänkande), genom att ”i nära samarbete med kommissionen och i samverkan med ECB och, när det är lämpligt, IMF, vidta åtgärder för att effektivisera uppbörden och kampen mot skattebedrägerier och skatteflykt, i syfte att öka sina skatteintäkter”. Parlamentet påminner om att effektiva åtgärder för att bekämpa och förhindra skattebedrägerier både inom och utanför EU snabbt bör vidtas. Parlamentet rekommenderar genomförandebestämmelser som innebär att alla parter bidrar på ett rättvist sätt till skatteintäkterna.
77. Europaparlamentet kräver att utnyttjandet av bail out-fonder offentliggörs. Parlamentet betonar att den andel av medlen som används till att finansiera underskottet, finansiera staten och ersätta privata fordringsägare bör klargöras.
78. Europaparlamentet kräver att arbetsmarknadens parter effektivt deltar i utformningen och genomförandet av nuvarande och framtida anpassningsprogram. Parlamentet anser att överenskommelser som nåtts av arbetsmarknadens parter inom ramen för programmen bör respekteras i den mån de är förenliga med programmen. Parlamentet betonar att det i förordning (EU) nr 472/2013 föreskrivs att stödprogrammen ska respektera nationell praxis och nationella system för lönebildning.
79. Europaparlamentet kräver att EIB ska involveras i utformningen och genomförandet av investeringsrelaterade åtgärder för att bidra till ekonomisk och social återhämtning.
80. Europaparlamentet beklagar att programmen inte är bundna av Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och den europeiska sociala stadgan, på grund av att de inte baseras på unionens primärrätt.
81. Europaparlamentet betonar att EU-institutionerna under alla omständigheter måste respektera unionslagstiftningen, däribland Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna.
82. Europaparlamentet betonar att insatserna för att uppnå ekonomisk och finansiell stabilitet i medlemsstaterna och unionen som helhet inte får undergräva den sociala stabiliteten, den europeiska sociala modellen och EU-medborgarnas sociala rättigheter. Parlamentet

betonar att arbetsmarknadsparternas medverkan i den ekonomiska dialogen på EU-nivå, i enlighet med fördragen, måste finnas med på den politiska dagordningen. Parlamentet kräver att arbetsmarknadens parter måste medverka i utformningen och genomförandet av nuvarande och framtida anpassningsprogram.

Kommissionen

83. Europaparlamentet kräver ett fullständigt genomförande av förordning (EU) nr 472/2013 och fullt egenansvar för denna förordning. Parlamentet uppmanar kommissionen att inleda interinstitutionella förhandlingar med Europaparlamentet för att fastställa ett gemensamt förfarande för att informera parlamentets ansvariga utskott om slutsatserna från övervakningen av det makroekonomiska anpassningsprogrammet och framstegen när det gäller utarbetandet av förslaget till makroekonomiskt anpassningsprogram i enlighet med artikel 7 i förordning (EU) nr 472/2013. Parlamentet påminner kommissionen om att den ska genomföra och offentliggöra interna efterhandsutvärderingar av sina rekommendationer och sitt deltagande i trojkan. Parlamentet uppmanar kommissionen att ta med dessa utvärderingar i den rapport som föreskrivs i artikel 19 i förordning (EU) nr 472/2013. Parlamentet påminner rådet och kommissionen om att det i artikel 16 i förordning (EU) nr 472/2013 föreskrivs att medlemsstater som mottar ekonomiskt stöd den 30 maj 2013 ska omfattas av den förordningen från den dagen. Parlamentet uppmanar rådet och kommissionen att i överensstämmelse med artikel 265 EUF-fördraget agera för att rationalisera och anpassa de tillfälliga finansiella stödprogrammen med de förfaranden och lagstiftningsakter som anges i förordning (EU) nr 472/2013. Parlamentet uppmanar vidare kommissionen och medlagstiftarna att utnyttja trojkans erfarenheter när de utformar och genomför de kommande stegen av EMU, inbegripet när de reviderar förordning (EU) nr 472/2013.
84. Europaparlamentet påminner kommissionen och rådet om den ståndpunkt om förordning (EU) nr 472/2013 som parlamentet antog i plenum. Parlamentet betonar särskilt att det i denna ståndpunkt antog bestämmelser som ytterligare ökar transparensen och ansvarsskyldigheten i den beslutsprocess som leder fram till antagandet av makroekonomiska anpassningsprogram, och därigenom inför ett tydligare och välavgränsat mandat och en överordnad roll för kommissionen. Parlamentet uppmanar kommissionen att ompröva och integrera sådana bestämmelser i ramarna för ett framtida förslag om ändring av förordning (EU) nr 472/2013. Parlamentet påminner i detta avseende om att utarbetandet av framtida stödprogram ska ligga under kommissionens ansvar och att kommissionen vid behov ska rådfråga tredje parter såsom ECB, IMF eller andra organ.
85. Europaparlamentet kräver full ansvarsskyldighet för kommissionen i linje med och utöver förordning (EU) nr 472/2013 när den agerar i sin egenskap av medlem i EU:s stödmekanism. Parlamentet begär att kommissionens företrädare i den mekanismen ska höras av parlamentet innan de inleder sitt uppdrag. Parlamentet kräver att de lämnar in regelbundna rapporter till Europaparlamentet.
86. Europaparlamentet föreslår att kommissionen för varje programland skapar en ”tillväxtarbetsgrupp” som skulle bestå av bland annat experter från till exempel medlemsstaterna och EIB samt representanter från den privata sektorn och civilsamhället för att möjliggöra egenansvar och som skulle ha i uppdrag att föreslå möjligheter att främja tillväxt som ett komplement till finanspolitisk konsolidering och strukturreformer.

Arbetsgruppen skulle ha som mål att återupprätta förtroendet och därmed möjliggöra investeringar. Parlamentet anser att kommissionen bör bygga vidare på erfarenheterna med instrumentet för partnersamverkan mellan offentliga myndigheter i EU:s medlemsstater och i mottagarländer.

87. Europaparlamentet anser att situationen i euroområdet som helhet (vilket även omfattar spridningseffekter till andra medlemsstater till följd av nationell politik) i högre grad bör beaktas inom ramen för förfarandet vid makroekonomiska obalanser eller när kommissionen gör den årliga tillväxtöversikten.
88. Europaparlamentet anser att man inom ramen för förfarandet vid makroekonomiska obalanser också noga bör utvärdera huruvida en medlemsstat är alltför beroende av en viss verksamhetssektor.
89. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att göra en grundlig granskning av likviditetsförsörjningen från ECBS utifrån statsstödsregler.
90. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att i sin egenskap av fördragets väktare, före utgången av 2015, lägga fram en ingående undersökning av de ekonomiska och sociala konsekvenserna av anpassningsprogrammen i de fyra länderna, för att få en klar förståelse för både de kortsiktiga och de långsiktiga konsekvenserna av programmen, och därmed göra det möjligt att använda den information som erhålls i samband med framtida stödåtgärder. Parlamentet uppmanar kommissionen att utnyttja alla relevanta rådgivande organ, bland annat Ekonomiska och finansiella kommittén, sysselsättningskommittén och kommittén för socialt skydd, i samband med genomförandet av denna undersökning och att fullt ut samarbeta med parlamentet. Parlamentet anser att kommissionens rapport också bör återspegla utvärderingen från Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter.
91. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och rådet att se till att alla relevanta generaldirektorat inom kommissionen och alla relevanta nationella ministerier deltar i diskussionerna och besluten om samförståndsavtalen. Parlamentet framhäver särskilt den roll som generaldirektoratet för sysselsättning, socialpolitik och lika möjligheter spelar vid sidan av generaldirektoratet för ekonomi och finans och generaldirektoratet för inre marknaden och tjänster för att säkerställa att den sociala dimensionen ställs i centrum i förhandlingarna och att även de sociala konsekvenserna beaktas.

ECB

92. Europaparlamentet begär att ECB:s roll noga analyseras i samband med varje reform av ramarna för trojkan i syfte att anpassa den till ECB:s mandat. Parlamentet kräver särskilt att ECB får status som en tyst observatör med en transparent och tydligt definierad rådgivande roll, som dock inte gör banken till en fullvärdig förhandlingspartner och som upphäver bankens roll som medsignatär för uppdragsbeskrivningar.
93. Europaparlamentet uppmanar ECB att genomföra och offentliggöra en intern efterhandsutvärdering av konsekvenserna av sina rekommendationer och sitt deltagande i trojkan.
94. Europaparlamentet rekommenderar ECB att uppdatera sina riktlinjer om likviditetsstöd i krislägen och rambestämmelserna för ställande av säkerheter för att stärka transparensen i

samband med likviditetsförsörjningen i medlemsstater som mottar stöd och öka den rättsliga säkerheten kring det solvensbegrepp som utnyttjas av ECBS.

95. Europaparlamentet uppmanar ECB och de nationella centralbankerna att i god tid offentliggöra omfattande upplysningar om program för likviditetsstöd i krislägen, inbegripet om villkoren för stöd, t.ex. solvens, hur likviditetsstödet finansieras av de nationella centralbankerna, den rättsliga ramen och den praktiska funktionen.

IMF

96. Europaparlamentet anser att de europeiska institutionerna efter många års erfarenheter av utformning och genomförande av finansiella program har skaffat sig nödvändiga kunskaper för att själva utforma och genomföra dem, och IMF:s involvering bör därför omdefinieras i enlighet med vad som föreslås i detta betänkande.
97. Europaparlamentet kräver att all framtida involvering av IMF i euroområdet ska förbli valfri.
98. Europaparlamentet uppmanar IMF att omdefiniera omfattningen av allt framtida deltagande i EU-relaterade stödprogram till en roll som långivare som fungerar som katalysator och tillhandahåller ett minimum av finansiering och expertis till det låntagande landet och till EU-institutionerna, samtidigt som man behåller möjligheten att dra sig ur i händelse av oenighet.
99. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att i enlighet med artikel 138 i EUF-fördraget föreslå lämpliga åtgärder för att säkerställa en enad representation för euroområdet inom de internationella finansinstitutionerna och finanskonferenserna, särskilt i IMF, i syfte att ersätta det nuvarande systemet där varje medlemsstat har sin egen representation på internationell nivå. Parlamentet konstaterar att detta kräver en ändring av IMF:s stadgar.
100. Europaparlamentet kräver att parlamentet hörs om involveringen av IMF i euroområdet på ad hoc-basis.

Rådet och Eurogruppen

101. Europaparlamentet kräver en omprövning av Eurogruppens beslutsprocess, så att den underställs lämplig demokratisk ansvarsskyldighet på både nationell och europeisk nivå. Parlamentet begär att europeiska riktlinjer utarbetas för att garantera en lämplig demokratisk kontroll av genomförandet av åtgärderna på nationell nivå, vilken ska beakta sysselsättningens kvalitet, den sociala tryggheten, hälsa och utbildning och säkerställa tillträde för alla till trygghetssystemen. Parlamentet föreslår att det permanenta ordförandeskapet för Eurogruppen ska vara ett heltidsansvar. Parlamentet föreslår vidare att ordföranden ska vara en av kommissionens vice ordförande och att ordföranden ska vara ansvarig inför parlamentet. Parlamentet kräver på kort sikt att en regelbunden dialog inleds mellan trojkan och parlamentet.
102. Europaparlamentet uppmanar Eurogruppen, rådet och Europeiska rådet att ta fullt ansvar för trojkans verksamhet. Parlamentet efterfrågar särskilt en stärkt ansvarsskyldighet när det gäller Eurogruppens beslut om finansiellt stöd, eftersom finansministrarna har det yttersta politiska ansvaret för de makroekonomiska anpassningsprogrammen och deras

genomförande, men ofta varken är direkt ansvariga inför sina nationella parlament eller Europaparlamentet för sina specifika beslut. Parlamentet anser att Eurogruppens ordförande bör höras av Europaparlamentet och EU:s finansministrar i deras respektive parlament innan finansiellt stöd beviljas. Parlamentet betonar att både Eurogruppens ordförande och finansministrarna bör vara skyldiga att lämna regelbundna rapporter till Europaparlamentet och de nationella parlamenten.

103. Europaparlamentet uppmanar bestämt alla medlemsstater att ta större nationellt egenansvar för verksamhet och beslut inom den europeiska planeringsterminen och att genomföra alla åtgärder och reformer som de har enats om inom ramen för de landspecifika rekommendationerna. Parlamentet påpekar att kommissionen i endast 15 procent av de omkring 400 landspecifika rekommendationerna har sett betydande framsteg jämfört med föregående år.

ESM

104. Europaparlamentet betonar att när trojkan fasas ut måste en institution ta över granskningen av pågående reformer.
105. Europaparlamentet understryker att inrättandet av EFSF och ESM utanför unionens institutioner är ett steg tillbaka i unionens utveckling, främst på bekostnad av parlamentet, revisionsrätten och domstolen.
106. Europaparlamentet kräver att ESM integreras i unionens rättsliga ram och utvecklas i riktning mot en gemenskapsbaserad mekanism, i enlighet med ESM-fördraget. Parlamentet kräver att ESM ska vara ansvarsskyldig inför Europaparlamentet och Europeiska rådet, även i fråga om beslut att bevilja finansiellt stöd och nya lånetrancher. Parlamentet betonar att så länge medlemsstaterna direkt bidrar till ESM från sina nationella budgetar, ska de godkänna det finansiella stödet. Parlamentet kräver att ESM vidareutvecklas med lämpliga befogenheter för in- och utlåning, och att en dialog inleds mellan ESM-rådet och de europeiska arbetsmarknadsparterna samt att ESM införlivas med EU:s budget. Parlamentet uppmanar medlemmarna av ESM att, så länge ovannämnda åtgärder inte har genomförts, avstå från kravet på enhällighet på kort sikt så att standardbeslut kan fattas med kvalificerad majoritet i stället för med enhällighet och förebyggande stöd kan tillhandahållas.
107. Europaparlamentet uppmanar rådet och Eurogruppen att respektera löftet från Europeiska rådets ordförande om att förhandla fram ett interinstitutionellt arrangemang med Europaparlamentet för att införa en lämplig tillfällig mekanism för att öka ESM:s ansvarsskyldighet. Parlamentet kräver i detta sammanhang även större transparens i ESM-rådets överläggningar.
108. Europaparlamentet understryker att EU-domstolens rättspraxis i Pringle-målet gör det möjligt att låta ESM omfattas av gemenskapsramen utan att ändra fördraget på grundval av artikel 352 EUF-fördraget. Parlamentet uppmanar därför kommissionen att före utgången av 2014 lägga fram ett lagstiftningsförslag i detta syfte.

Medellång till lång sikt

109. Europaparlamentet kräver att samförståndsavtalen revideras inom ramen för unionslagstiftningen i syfte att främja en trovärdig och hållbar konsolideringsstrategi och

därmed även målen för unionens tillväxtstrategi och de fastställda målen för social sammanhållning och sysselsättning. Parlamentet rekommenderar att förhandlingsmandaten blir föremål för omröstning i Europaparlamentet och att parlamentet hörs i fråga om samförståndsavtalen så att stödprogrammen kan få lämplig demokratisk legitimitet.

110. Europaparlamentet upprepar sitt krav på att beslut som gäller förstärkningen av EMU fattas på grundval av fördraget om Europeiska unionen. Parlamentet anser att alla avvikelser från gemenskapsmetoden i form av ökad användning av mellanstatliga avtal (såsom kontraktsmässiga överenskommelser) splittrar och försvagar unionen och utmanar dess trovärdighet, även när det gäller euroområdet. Parlamentet är medvetet om att full respekt för gemenskapsmetoden i samband med nya reformer av unionens stödmekanism kan kräva fördragsändringar, och betonar att alla sådana ändringar till fullo måste involvera Europaparlamentet och omfattas av en konvention.
111. Europaparlamentet anser att man bör utforska möjligheten till en fördragsändring i syfte att utvidga tillämpningsområdet för nuvarande artikel 143 i EUF-fördraget till att omfatta alla medlemsstater istället för att låta den vara begränsad till medlemsstater som inte har euron som valuta.
112. Europaparlamentet kräver att man på grundval av unionslagstiftningen inrättar en europeisk valutafond (EMF), som ska agera i enlighet med gemenskapsmetoden. Parlamentet anser att en sådan europeisk valutafond bör kombinera de finansiella medel från ESM som ska ge stöd till länder med betalningsbalansproblem eller betalningsoförmåga med den expertis och de resurser som kommissionen har uppnått på detta område under de senaste åren. Parlamentet påpekar att en sådan ram skulle undvika den potentiella intressekonflikt som följer med kommissionens nuvarande roll som representant för Eurogruppen och dess mycket mer omfattande roll som ”fördragets väktare”. Parlamentet anser att EMF ska omfattas av högsta demokratiska standarder för ansvarsskyldighet och legitimitet. Parlamentet anser vidare att en sådan ram skulle garantera transparens i beslutsfattandet och att alla involverade institutioner till fullo görs ansvariga för sina handlingar.
113. Europaparlamentet anser att det kommer att krävas en revidering av fördraget för att fullt ut förankra EU:s ramar för krisförebyggande och krislösning i en rättsligt försvarbar och ekonomiskt hållbar grund.
114. Europaparlamentet anser att möjligheten att utveckla en mekanism med tydliga förfarandeåtgärder för stater som hotas av insolvens bör undersökas i enlighet med bestämmelserna i sexpaketet och tvåpaketet. Parlamentet uppmuntrar i detta sammanhang IMF och ber kommissionen och rådet att förmå IMF att uppnå en gemensam standpunkt för att på nytt lansera diskussionen om en internationell mekanism för omstrukturering av statsskulder i syfte att anta en rättvis och hållbar multilateral strategi på detta område.
115. Europaparlamentet sammanfattar sin rekommendation att varje deltagares roll och uppgift i trojkan klargörs enligt följande:
 - a) En europeisk valutafond (EMF), som skulle kombinera de finansiella medlen från ESM och de mänskliga resurser som kommissionen uppnått under de senaste åren, skulle ta över kommissionens roll och därigenom göra det möjligt för kommissionen att agera i enlighet med artikel 17 i EU-fördraget och framför allt att

fungera som fördragens väktare.

- b) ECB skulle delta som en tyst observatör i förhandlingarna för att kunna föra fram underbyggda argument inom ramen för sin rådgivande roll till kommissionen och därefter, vid behov, till den europeiska valutafonden.
- c) IMF skulle, om det är absolut nödvändigt, kunna vara en marginell långivare och skulle därför kunna lämna programmet vid eventuell oenighet.

116. Europaparlamentet anser att det arbete som inletts med detta betänkande måste följas upp. Parlamentet uppmanar nästa parlament att fortsätta arbetet med detta betänkande och att ytterligare utveckla dess viktigaste slutsatser samt att göra nya undersökningar.

o

o o

117. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till Europeiska rådet, rådet, Eurogruppen, kommissionen, Europeiska centralbanken och IMF.